

tanterv alapján írta dr. Zafferi Károly, főgymn. rendes tanár I. rész. Szathmár 1870. Ára 50 kr.

Ezen a címen jelent meg közelebről egy számtani kézi könyvnek első íve. A könyv a gymnasiumok, reáliskolák, első képezdek, felső nép- és polgári iskolák megfelelő osztályai számára készült. Minthogy pedig az épen most nyomtatás alatt álló műnek még csak ezen első íve fekszik előtünk; igen természetes, hogy az egészről jelenleg nem szólhatunk. Szerző, mint előszavában írja, segíteni akar a bajon, mely a mennyiségtani tankönyv irdalomban az alsóbb osztályokra előirt tananyag feldolgozásában mutatkozott. Szem előtt tartotta azon intenciót, melyet a legújabbban megjelent miniszteri utasításból kiolvast, i. a számtanban való biztosság elérése. Különös súlyt fektet a fejámsólásra, melynek hatása az alaki képzettség növelésére igen nagy fontosságú. S ami nem kevésbé fontos: a kidolgozandó példákat úgy választja, hogy azok részben előkészítéssel, részben pedig megerősítéssel szolgálhatnak a földrajzi, történelmi és természetudományi ismereteknek. A mi nagyon helyes, mert valóban nem lehet eléggé oahjtani azt, hogy az egyes tantárgyak egymásnak feldolgozási anyagot szolgáljanak. Szerző, könyvének ezen első ívében feladata megoldására kerül a mennyiségtani fogalmak meghatározásainál a növendékek foglalkozási körét túlhaladó irányt; meghatározásai, irányai megszerzik s minden oda mutat, hogy az elemi számtanításnál e könyv valóban hézagot fog betölteni. — Egyuttal megemlítiük, hogy szerzőnek rajzoltató modorban írt „Magyarország s a földközi tenger mellékeinek képes földrajza” ugyanily osztályokra Tetty Nándor budapesti könyvkereskedő kiadásában e napokban kerül ki a sajtó alól.

KÜLÖNFÉLÉK

— Sztupa a szintársulatánál f. hó 14-én a „Niniss” került színré. A kis bohózatnak a magyar szinpadokra való kirukkólása sokkal nagyobb volt, hogysen a közönség már jó előre ne igyekezett volna megismerkedni annak meséjével is. A könnyű, néhol a frivolitásba átmeneteket engedő darab, talán ezen jellegéről fogva kevés közönséget gyűjtött; pedig bizony megnézhetők volna azok is, a kik talán félték tőle. Benkó Jolán (Niniss). bár nem tartozik a cimszerző, az ő saját-képeni szerepköréhez, csinos játékaival jól mulattatta a közönséget; Komáromy (Korniszky) egyike volt a legjobbaknak, míg Kazalicky (Anatol) fürge modorával tetszést aratott. Leginkább hatott különben Zádor (Geigoi) komikuma. Az egyes énekek leszámítva itt-ott a leszámítandókat, meglehetősen sikerültek.

— A s-sztgyörgyi szövedő tanmühely. Illetékes helyről a következő helyreigazítást közlik: A székesfehérvári kiállításról szóló jelentés 89-ik lapján a sepsiszentgyörgyi szövedési tanmühelyről foglalt megjegyzések annyiban helyesbítendők, hogy az egylet a szóban levő telket és épületet egészen bírja, abba még a kormánytól kilátásba helyezett segély kiadása előtt hurcolkodott s a telken a szükséges adaptálások után, céljainak egészen megfelelőleg fog berendezkedni. Megemlítendő még, hogy a telekvásárlás-hoz a kormány eddig csak 500 forinttal járult további 40 ezer frt, az egyesületnek csak kiállításban levén helyezve. A mi pedig az intézet igazgatóságát illeti, az ügybuzgalmáért, gyakorlatiaságáért teljes elismerést érdemel, élen derék elnökével Potsa” József ural, Háromszékmege főispánjával. Ezen tanmühely, mely mostanig a kezdet nehézségeivel küzdött, míg egyfelől szép reményekre jogosít, úgy másfelől a székely házipar emelésével, jelentékeny szolgáltatokat van hivatva tenni.

— A helybeli legközelebbi tüzesetről lapunk mult számában egy rövid tudósítást tettünk volt közzé, melyben a többek között az mondatott, hogy „a tüzoltók nem sokat segíthettek, mivel a feckendők rozsló lévén conserválva, e gyelőre semmi vizet áll nem bocsáthattak a csövön.” A tudósítás ezen része többekre nézve sérelmesnek látszott s megfoghatatlan naivitással olyan szint kölcsönöztek annak, mintha ezt a „Nemere” „a tüzoltó egylet népszerűsítésére céljából” tette volna közzé. Mielőtt e felfogás terjesztésével szemben a szükséges lépéseket megtennők, e helyen csak egyszerűen visszaautasítjuk azt, melyet tiszta szándékkal, józan észsel a sajtó egyetlen képviselőjéről is elmondani nem szabad. A mi már most a dolog érdemét illeti, maga a választmány is elismeri átiratában, hogy „a tüzoltó jelen volt három szivattyú közül egyik kezdetben némi akadály miatt nem működött elég gyorsasággal, valamint igaz az is, hogy egy másik későbbi áthelyezés alkalmával részint vízhiány miatt egy néhány percig nem működött.” Mi sem mondhatunk annál többet egy szóval sem. Hanem a mit mondtunk, azt jour-

nalistai kötelességünk volt magmondani, a nélkül azonban, hogy akár a testület szervezetét, akár annak egyes tagjait megbántani akartuk volna. Legjobbani tudtuk és tudjuk nálunk egy tüzoltó társulat hasznát kellően méltányolni s azon tevékenység, melyet az egyesület mindnyájunk örömére folytonosan kifejt, lapunk részéről minden időben a legnagyobb elismerésre talál. Épen ezért nem szabad a sajtó jóakaratu figyelmeztetéseit szándékosan félre magyarázni, a mit az adott esetben tenni nem is lehet.

— Az erdőfűrészi ev. ref. kollegiumok tanárai ez évi értekezletüket f. hó 24-én kezdődőleg Sepsiszentgyörgyön fogják megtartani. Ezen értekezletre iskolánk s általában a tanügy iránt érdeklődőknek tisztelettel meghívja az előjáróság. — Nemelen boszu. Szilágyi Imre és ennek öcséje Ferenc, továbbá Pánti György, kik sz igazságszolgáltatás sötét odújából nem rég vergődtek napfényre, oly embertelen módon állottak boszut egy vélt sérelméért, a mi a bűnesetek krónikájában mostanában hallatlan. Ök ugyanis zaláni Ilyés Mózes és Apor Miklós ökreinek farkát megcsontították, két legzebbiek ökröknek pedig tüből metszettek lét farkukat. A gonosz amputálók ismét hüvőre kerültek.

— Szent-István ünnepére külön vonatok a magyar államvasutakon. A folyó évi augusztus 20-ára eső szent István ünnepély s az e hóban tartandó szent János vásár alkalmából nyolc napi érvényességgel bíró II od és harmad osztályu menet térki jegyek fognak az északi vonal legutóbb állomásain, valami a keleti vonal Brassó, Segesvár, Erzsébetváros, Medgyes, Nagy-Enyed, Maros-Vásárhely, Nagy-Szeben, Kolozsvár, és Bánfi-Hunyad állomásain Budapestre különösen mérsékelt menetek mellett kiadott. — A mérsékelt menettérki jegyek az északi vonal állomásain folyó év aug. 19-én a keleti vonal Brassó, Segesvár, Erzsébetváros, Medgyes, Nagy-Enyed, Maros-Vásárhely, és Nagy-Szeben állomásain aug. 18-án, Bánfi-Hunyad és Kolozsváron pedig aug. 18-án és 19-én adatnak ki. — A visszautazása gyorsvonatok kivételével, bármily személyzálítól vonattal, de legkésőbb aug. 26-án történhet. Bővebb felvilágosítás valamennyi állomásunk személy pénztáránál nyerhető — Budapestben, 1870. évi aug. hó 12-én az igazgatóság.

— Egy hajmeresztő gyermekgyilkosság jött napfényre e hó első napján Ratko vidékén. J—i körjegyző és gazdaszonna, egy csinos szirk-i menyecske között gyöngéd szerelmi viszony fejlődött ki, mely nem soká maradt következmény nélkül. Mult hó utolsó napjain a körjegyző lakszobájában az említett gazdaszonyt szülésifájdalmak lepték meg, a nő az legészségese és kifejűdött gyermeket álló helyzetben szülte meg, ki a köldökzsinoron egy ideig fűgve, a földre zuhant. Ekkor a kegyetlen anya a gyermeket ronggyba csavarva az ágyba dugta, honnan ismét kivéve az ártatlan csecsemő agyát kapával zuztaszt, mely kegyetlenség után a hullát a szőnyeg takarata öf földel hol 8 nap volt rejtve. Ekkor a jegyző kutyaí leték fel a hullát s azt a községen végig hurcolva, annak egy alsó lábát elragták míg végre a falubeliek a kutyáktól elverték. Terhelő körülmény, az asszony előleges kihallgatása alapján a körjegyzőre nézve, hogy ő a szülés tanyama alatt a mellékszobában volt s az asszony kiáltásai dacára sem gondoskodott a kellő segítségéről.

— Szébb lesz mint volt Szegeden nagyban építkeznek. A „Sz. H.” szerint naponként átlag 100 nál több építkezési engedély adatik, mult szombaton plane 265. Tápén is meglehetett már tartani az első isteni tiszteletet: a lakosok nagy-szorgalommal dolgoznak Dorozsmán jótékony célú bál is volt. — Sándorfalván, az algói lakosság által telepített új községen már megkezdtek az építkezéseket: azonban a lakosság egy része Algyón építkezik. Ezek makacsul ragaszkodnak az ősi röghöz, bár egy Algyó helyén épülő új közsé teljesén ki van téve a jövőben is könnyen megtörténhet pusztulásnak: a mellett a régi község alacsony fekvésénél és átázott talajánál fogva nagyon egészségtelen. A lakosság megoszlását az illetékes felőbbség úgy látszik, elnézi! pedig a vármegye sajtó részéről is kimondotta, hogy a lakóság Algyóról kitelepítendő. Ha ez a határozat végre nem hajtatik, akkor az algói lakosság két közsé gé szakad s a régi falu hamaibaól két új közsé g keletkezik: Sándorfalva és az új Algyó. A lakosság megoszlásának aránya körülbelül a következő: a lakosok két harmad része Sándorfalván települt le, egy harmad része Algyón marad. A fiatal őrgrof mindent elkövet az új közsé g mielőbbi felépítése érdekében, Még az idén szándékozik létesíteni Sándorfalván a legszükségesebb középületeket. Templomat, paplakot, urasági kastélyt, két gazdaszti lakást s egy vendéglőt akar építtetni, Sándorfalváról legutóbb egy küldöttség tiszteletgel az őrgrofál, hogy megköszönje a közönségnek adományozott 300 hold földet. A küldöttség és a lakosság nevében Rády plébános adott kifejezet Sándorfalva hálás köszönetének. Az özvegy grófné is nemesen buzgolkodik a nép nyomorának enyhítésén s a szükséges szenvedő lakosok gyámoltására Bécsben 22000 forintnyi szép adományt gyűjtött. A fiatal őrgrof, ki jelenleg ssongrádmegyeyi

jószágon időz, vasárnap személyesen meg fogja telenkinti Sándorfalvát.

— Urbrik Borbála. A jászberényi örömlázak egyik szabadalmazott Megaraja e körme közé került és már a társadalom megvetése által ugyis eléggé sujtott szerencsétlen lányokkal nemcsak hogy embertelenül bánt, de még élelmézésükről sem gondoskodott illendően, — sőt egyet a leányok közül, ki parancsának hódolni — magát áruba bocsátani — vonakodott, elzár a padlásra s naponta csupán a megélhetésre szükséges élelemmel látta el az által remélvén megtörni makacságát. — Ily dolgok után általános lett az intőzetnél az elkeseredés: a leányok hazulról nem távozhatván, a történeteket egyik vendégük, egy jószívű emberberátnak elpanaszolták és kérték segélyt. A segély nem késett soká, mert városi főkapitány vizsgálatot tartván, az elzár Urbrik Borbálát szerzet belü nővérsével együtt a fejedelmén nagy keserűségére — a szélrózsa minden irányában szabadon bocsátotta.

— Beküldetett a székelyudvarhelyi ev. ref. kollegium értesítője a lefolyt távúrol. Az előjáróság megbízásából szerkesztette Szakács Mózes tanvezető tanár. A 70 lapra terjedő, nagy gondnal szerkesztett értesítő magának foglalja a tanoda minden nevezetesebb mozzanatait. A tanár k és tanítók száma 17, a tanulóké összesen a nyolc osztályban volt 311.

Érték- és váltó-árjolyam a bécsi cs. kir. nyiladnos. tőzsdén augusztus 15

Table with 2 columns: Item and Price. Items include Magyar aranyárak, kincstári utalványok, keleti vasut, 1876. évi államkötvény, vassuti kölcsönkötvény, földterhermentesítési kötvény, Temesvári, Erdélyi, Horvát-szlavon, Szőlőműveléskültség, Osztrák egys. államadósság papírban, Maranyárakék, 1860. államsorsjegy, Osztrák nemzeti bankkrésvény, hitelintézeti, Magyar hitelbank, Ezüst, Cs. kir. arany, Napoleon'd'or, Német birodalmi márka, London.

Felölös szerkesztő: MÁLIK JÓZSEF.

Kiadótulajdonos: POLLÁK MÓR.

PIACZI ÁRAK.

Table with 4 columns: Item, Sepsiszentgyörgy, Brassó, and Price. Items include Buza (tisztá), Buza (vegyes), Rozs, Árpa, Zab, Törökbuza, Kása, Borsó, Lencse, Fuszulyka, Lennag, Burgonya, Marhahus, Disznóhus, Juhhus, Faggyu friss.

CSAK

50 krajcárért.

Egy a belvárosban, a tehén piacon 1414 szám alatt a felső emeleten lakó uri családnál iskolás gyermekek naponként

50 krajcárért

vétetnek fel. J) ellátásról, tanulásról gondoskodva van, a háznál mindig németül beszélnek.

ERTEKEZNI lehet a fentemlített 1—2 háznál.